

Kuz n wawalen

Di tnafa, yeffey-d uneglus
yr-i, yenna-yi:
aru, ssefru.
Riy a t-kksey fell-i,
riy ad gney taguni n wuydimen
neq tin n inesbekkađen,
ur cqj. Riy ad gney.
Maca, netta, yettnamar.
Yenna-yi, ttef: kuz wawalen:
amadal, tamur, tutlayt, tayri.
yas ini gij-ak asefru,
i yi-yenna.
Nekk nniy-as: ma uriy amadal,
isefk ad rny
tiwiya, laž d imenyan.
Ma uriy tamur,
ad kecmey s akal amessud
n umuddur d yimasanen.
I ma uriy tutlayt, tezriđ?
iman-inu ad yehtuti.
Ur zmirey ad arug.
Yenna-yi: ihi aru tayri
i umadal d tmurt
rnu-t i tutlayt-a
yettnettaten i k-yessehtutin iman:
ad tezred akken tzemređ
ad taruđ wa d wagim n isefra.

Narcís Comadira
Tasuqqilt: Salem Zenia

Anglés

Four words

Half in dreams, an angel
appears before me and tempts me:
write, make a poem.
I want to get him off my back,
I want to sleep the sleep of the just,
or the sleep of sinners,
I don't care which. I want to sleep.
But he insists.
Here you are, he says: four words:
world, country, language, love.
And he adds: I've almost
written the poem for you.
I tell him: if I write world,
I'll be forced to add on
disasters, famine and wars.
If I write country, I'll be entering
the crazy territory
of human essence and phantoms.
And if I write language, d'you see?
Grief breaks my heart.
I can write nothing more.
And he tells me: just you write love
for the world and for country
and for this language
that is dying and which breaks your heart:
you will see that you can still
make this one and a thousand poems.

Narcís Comadira
Translation: Anna Crowe

Arab

أربعة كلماتٍ

وَأَنَا نَصْفُ نَائِمٍ، مَلَكٌ
يَظْهُرُ لِي وَيُوْسُوْنِي:
أَكْتُبُ أَنْظَمَ قَصيدةً.
أَرِيدُ أَنْ أَخْلُصَ مَنْهُ،
أَرِيدُ أَنْ أَنْأِمَ نَوْمَ الْمُنْتَصِّفِينَ،
أَوْ نَوْمَ الْمُتَنَاهِّرِينَ،
لَا يَهُشُّنِي، أَرِيدُ النَّوْمَ،
وَلَكُنَّهُ بَصَرٌ.
يَقُولُ لِي: هَذِهِ أَرْبَعَ كَلِمَاتٍ:
عَالَمٌ، وَطَنٌ، لُغَةٌ، حُبٌّ.
وَيُضَيِّفُ.
هَا أَنَا فَدَحْتُ أَنْكَبَتَ الْمَسِيْدَةَ تَقْرِيْبًا.
وَأَنَا أَقْوَلُ لَهُ: إِذَا كَتَبْتَ عَالَمًا،
حَسْنًا، يَجِبُ أَنْ أَضِيفَ
كَوَارِثَ، مَجَاهِدَةَ وَخَرْوَبًا.
إِذَا كَتَبْتَ وَطَنًا،
أَكُونُ قَدْ دَخَلْتُ أَرْضَ جَنُونِ
الْكَانِنَاتِ وَالْأَشْيَاجِ،
وَإِذَا كَتَبْتَ لُغَةً، أَصْوَاتَ،
الْأَلْمَ يَحْلُمُ رُوحِي.
لَا أَسْتَطِعُ الْكَيْبَةَ أَكْثَرَ.
يَقُولُ لِي: أَكْتُبْ حَتَّى
لِلْعَالَمِ وَلِلْوَطَنِ
وَلِهَذِهِ الْأَنْجَةِ
الَّتِي شَوَّتْ وَثَخَطَ رُوحَكَ.
وَسَرَرَ أَنْكَ مَا زَلَّتْ تَسْتَطِعُ
أَنْ تَنْظِمَ هَذِهِ الْقَصِيْدَةَ وَالْفَقَصِيْدَةَ أُخْرَى.

Narcís Comadira
Hesham Abu-Sharar: ترجمة

Caló

Štar lava

Maškar o suno, jehk ángel
avel manče thaj zumavel man:
lekhav, ker jehk poësia.
Mangav so te našel manθe,
mangav te sovav sar soven e čaćutne manuša,
vaj sar te soven e bezexale,
manqe si sajekh. Mangav te sovav.
Ámi vov vazdareł.
Phenel so isi les štar lava:
sundal, them, chib, kamipen.
Thaj phenel: respáš kerdóm tuje i poësia.
Me amboldav les: te lekhavav sundal,
vi si te lekhavav xasarimata, bohk thaj maripen.
Te lekhavav them, nakhav andre k-o dilo
than
vi kotar-manuš vi kolar-e čoxane.
Thaj te lekhavav čib hikhes?

I duk pharravel man o ogi.
Našti te lekhavav maj.
Thaj phenel man: tu lekhav kamipen
vi e sundalesqe vi e themesqe
thaj vi akale čibäge
kaj merel pes thaj corel tiro ogi:
ka dikhes so inke šaj te keres akaja thaj mila
poësie maj.

Narcís Comadira
Nakhel Gazikanengo Romanesh:
Rafael Perona Cortés

Castellà

Cuatro palabras

Medio en sueños, un ángel
se me aparece y me fienta:
escribe, haz un poema.
Quiero sacármelo de encima,
quiero dormir el sueño de los justos,
o el sueño de los pecadores,
tanto da. Quiero dormir.
Pero él insiste.
Ten, dice: cuatro palabras:
mundo, país, lengua, amor.
Y añade: casi
ya te he hecho el poema.
Yo le digo: si escribo mundo,
bien tendré que añadir
desastres, hambre y guerras.
Si escribo país, ya entro
en el territorio loco
del ser y de los fantasmas.
Y si escribo lengua, ¿ves?,
el dolor me rompe el alma.
No puedo escribir más.
Y me dice: tú escribe amor
por el mundo y por el país
y por esta lengua
que se muere y te rompe el alma:
verás como aún puedes
hacer esto y mil poemas.

Narcís Comadira
Traducción: Carlos Vitale

Croat

Četiri riječi

U polusnu, andeo
mi se javi i kuša me:
napiši, sastavi pjesmu.
Hoču ga se riješiti,
hoču spavati snom pravednika,
ili snom grešnika,
isto mi je. Hoču spavati.
Ali on je uporan.
Uzmi, kaže: četiri riječi:
svijet, zemlja, jezik, ljubav.
I doda: skoro
sam ti pjesmu sastavio.
Kažem mu: ako napišem svijet,
onda moram dodati
nesreće, glad i ratove.
Napišem li zemlja, već ulazim
na bezumno tle
bića i utvara.
A ako napišem jezik, vidiš?,
bol mi dušu slama.
Ne mogu više pisati.
Pa mi kaže: ti napiši ljubav
za svijet i za zemlju
i za ovaj jezik
što umire i dušu ti slama:
vidjećeš da i dalje možes
sastaviti ovu i hiljadu pjesama.

Narcís Comadira
Prevela: Jelena Vrangelovski

Lau hitz

Erdi ametsetan, aingeru batek
azaldu eta tentatzen nau:
idatz ezazu, poema bat osatu.
Nik gainetik kendu nahi,
zintzoen loa harta nahi dut,
edo bekatariena,
berdin zait. Lo egin nahi dut.
Baina berak, berrix:
Tori, dio: hona hemen lau hitz:
mundu, herri, hizkuntza, maitasun.
Gero gehitzen du: ia
neronek egin dizut poema.
Ni esaten diot: mundu idatzit gero
ezinbestez hondamendiak, gosea eta gerrak
erantsi beharko ditut.
Idatzit gero herri, izatearen eta mamuen
erresuma eroan
sartzen naiz.
Eta hizkuntza idazten badut, ikusten?
saminak urratzen dit arima.
Ezin dut gehiago idatzi.
Eta esaten dit: idatz ezazu maitasun
munduarekiko, herri honekiko
eta hiltzen doan eta arima urratzen zaituen
hizkuntza honekiko:
ikusiko nola ahal dituzun
poema hau eta mila gehiago idatzi.

Narcís Comadira
Traduit: Maite González Esnal

Francès

Quatre mots

Un ange m'apparaît
comme en rêve et me tente :
écris, fais un poème.
Va-t'en, je veux dormir,
du bon sommeil des justes,
du sommeil des pêcheurs,
ça m'est égal. Je veux
dormir. Mais il insiste.
Il dit : tiens, quatre mots :
pays, monde, amour, langue.
Et aussi : ton poème,
le voilà presque écrit.
Je dis : si j'écris monde,
il faudra mettre aussi
désastres, faim et guerre.
Si j'écris pays, j'entre
dans le territoire fou
de l'être et des fantômes.
Si j'écris langue, sais-tu,
cela m'arrache l'âme.
Je ne peux plus écrire.
Il dit : écris amour
du monde et du pays,
de ta langue qui meurt
et qui t'arrache l'âme :
tu vois, tu peux écrire
ce poème et mille autres.

Narcís Comadira
Traduction: Annie Bats

Guarani

Irundy ñe'ê

Che keguýpe, peteī Tupârymba
osé ha he'i chéve: ehai, ejapo peteī ñe'epoty:
Anohese che akágui,
aguerekose upe ke oguerekóva umi ojapo poráva,
yro katu pe ke oguerekóva umi ojapo vaíva,
mba'evete chéve. Akesénte.
ha katu he'i jey.
Oreko, he'i: irundy ñe'ê:
Yvóra, Tetâ, Ñe'ê, Mborayhu.
Ha he'ive:
aimetete ajapopa ndéve ko ñe'epoty.
ha'e ichupe: ahaírò yvóra,
amoí poráva'erá
mba'teveai, ñembayahí ha fióráirò.
Ahaírò tetâ, aikéva'erá
pe yvóra tavy avakuérayguáva
ha pórاغui avei.
Ha ahaírò ñe'ê, rehecha piko,
pe hasy omopé che anga.
Ndaikatúi ahaive.
Ha he'i chéve: Nde ehai mborayhu
yvórapa, ha tetâre
ha ko ñe'ê
omanopotaitéva ha nde angajokáva:
ha rehecháta rehaikuáva
kóva ha su ñe'epotye.

Narcís Comadira
Ombohasa: Lauro Dejesús Ibarra

Italiá

Quattro parole

Un angelo in mezzo al sonno
mi appare per esortarmi:
componi una poesia.
Vorrei ricacciarlo indietro,
dormire il sonno dei giusti,
oppure dei peccatori,
mi importa solo dormire.
Ma lui non sente ragioni.
Ecco, fa, quattro parole:
mondo, terra, lingua, amore.
E aggiunge: quasi te l'ho
composta io la poesia.
Gli dico: se scrivo mondo,
dovrò aggiungere comunque
fame, catastrofi e guerre.
Se scrivo terra, entrerà
nel balzano territorio
dell'essere e dei fantasmi.
E se scrivo lingua, vedì?,
il dolore brucia l'anima.
Non posso scrivere nulla.
E mi dice: scrivi amore
per il mondo e la tua terra
e per questa lingua tua
che muore e ti brucia l'anima:
riuscirai a comporre questa
e mille altre poesie.

Narcís Comadira
Traduzione: Francesco Ardolino

Japonés

眠りの途中で、一人の天使が
目の前に現れて、僕を誘惑する：
お書きなさい。詩をお作りなさい。
そんなことは真っ平だ。
僕は正直者の眠りを貪りたい、
いや、罪人の眠りでもいい。
どちらでもかまわない。ともかく眠りたいんだ。
しかし天使は譲らない。
ここに四つのことばがあるわ、
世界、国、ことば、愛
そして付け加える。これでもう、ほとんど
詩を作つてあげたようなものじゃない。
僕は答える。もし「世界」と書いたら、
付け足さなきゃならない。
悲劇、飢餓、戦争、と。
もし「国」と書いたら、僕はすでに
狂気の領域に入つてしまっている。
現実と幽霊の領域に。
もし「ことば」と書いたら、いいかい？
痛みで心が裂けそうになるんだ。
それ以上、僕は書くことができなくなる。
すると天使は僕に言う。「愛」って書くのよ。
世界と国に対する愛、
そしてこの死につつあることば、
あなたの心を切り裂くことばへの愛。
そうすれば、あなたは
この詩ばかりか、まだまだ千もの詩を書けるのよ。

Narcís Comadira
翻訳: Ko Tazawa

Kirguíz

тушумдун ортосунда периште көрүнүп
жана мениң өзүнө жақындыты:
Мага ыр жаз дейт.
Мен аны жок кылууга аракетенем,
менин жаксыз жаңа адамдардын түштөрүндо уктuo
бирок мага жаман адамдарды баарыб.
Мен уткылым келип жатат.
Ал жерде төрт сездүн:
дайна, мамлекет, тил, сүйүү.
Кошумча дагы: менде
ушул ырды мен жаздым.
егерде мен айтсанам: оба жазам дайна,
дагы кошумчук керек
Кырыкты, ачкалыкты жана согушту.
Егерде мен көлөнүп жасзам, анда мен кирим
жинди жерде
шайтан болуп алланам.
Егерде мен тилди жасзам көрдүнбү?
бул оору менин жанымды жок кылат.
Мен башка жаза албайм.
Ал мага: сүйүнү жаз дейт,
дайна үчүн мамлекет чүчүн
жана ушул тил үчүн

бул жанынды сындырат жана өлтүрөт:
Сен көрсүн, сен дагы еле
жаза аласын миң ырды.

Narcís Comadira
Кортормочу: Tanzilia Faizullaeva